

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж 2155/25
8.5.2025. године
Београд

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Марине Јакић, председника већа, Ивана Илића и Татјане Обренчевић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., кога заступа адвокат Владимир Мишковић из Београда, ул. Др. Александра Костића 10, против туженог Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање из Београда, Др. Александра Костића 9, ради накнаде штете, одлучујући о жалби туженика изјављеној на пресуду Првог основног суда у Београду П. 4394/23 од 10.03.2025. године, у седници одржаној 08.05.2025. године, донео је

Р Е Ш Е Њ Е

УКИДА СЕ пресуда Првог основног суда у Београду П. 4394/23 од 10.03.2025. године у ставовима другом и петом изреке и предмет у тим деловима **ВРАЋА** првостепеном суду на поновно суђење.

О б р а з л о ж е њ е

Ставом првим побијане пресуде је одбијен приговор апсолутне ненадлежности суда, ставом другим је делимично усвојен тужбени захтев и тужени је обавезан да тужиоцу на име накнаде штете за неисплаћене пензије од 01.04.2020. године до 14.12.2020. године плати износе наведене у том делу изреке са затезном каматом од доспелости сваког неисплаћеног obroка до исплате. Ставом трећим је одбијен тужбени захтев за накнаду штете на име неисплаћене пензије за март 2020. године а ставом четвртим је одбијен захтев за накнаду штете од 14.12.2020. године до 30.04.2024. године. Ставом петим тужени је обавезан да тужиоцу плати парничне трошкове од 143.250,00 динара са затезном каматом од извршности пресуде до исплате, ставом шестим је одбијен захтев за камату на парничне трошкове од пресуђења до извршности пресуде а ставом седмим тужилац је ослобођен плаћања судске таксе.

Тужени је благовремено изјавио жалбу на одлуке из става другог и петог побијане пресуде из свих разлога предвиђених у члану 373 став 1 ЗПП.

Апелациони суд је испитао побијану пресуду у смислу члана 386 ЗПП и одлучио као у изреци из ових разлога.

Образложење пресуде је супротно са садржином исправа у списима што представља битну повреду одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачка 12

ЗПП на коју се жалбом изричито указује и која не може да се отклони без нове главне расправе пред првостепеним судом.

Према стању у списима тужиоцу је решењем СИЗ ПИО регионална служба Ђаковица од 24.08.1988. године признато право на инвалидску пензију и пензија је исплаћивана поштанском упутницом на његову адресу до марта 1999. године. Због агресије НАТО пакта и прекида поштанског и платног промета са подручјем Ђаковице на којем је тужилац живео исплата је обустављена а тужени је правноснажном пресудом Првог основног суда у Београду П. 9006/16 од 13.06.2018. године обавезан да тужиоцу накнади штету за неисплаћене пензије од 01.03.2013. године до 30.09.2017. године. Тужена је у првостепеном поступку приложила решење Службе Дирекције Фонда у Приштини од 02.02.2021. године којим је тужиоцу обустављена исплата пензије од 01.10.2017. године и истим решењем је одлучено да жалба не одлаже извршење решења. Према образложењу решења тужени је по правноснажности пресуде П. 9006/16 закључком бр. 2394 од 28.12.2018. године који је достављен тужиоцем пуномоћнику 09.01.2019. године покренуо поступак за наставак исплате позвао корисника да достави доказе наведене у закључку уз напомену да ће уколико тражени докази не буду достављени исплата пензије бити обустављена од 01.10.2017. године, да је пуномоћник 30.01.2019. године доставио копију тужиоцеве личне карте, изјаву тужиоца да жели да користи пензију и потврду привремених институција у Приштини од 14.9.2016. године, да тужилац није корисник пензије са ограниченим способностима. С обзиром да се наведена потврда односила на период обухваћен пресудом П. 9006/16 од пуномоћника је тражено да достави потврду новијег датума да странка није корисник пензије са ограниченим способностима или пензије за слепа лица по уредбама УМНИК-а и да због протекла времена поново достави уверење о животу, да је у извршењу решења другостепеног органа од 03.12.2020. године првостепени орган 04.01.2021. године поново позвао пуномоћника да достави уверење о животу и потврду да корисник не прима пензију по наведеним шемама од привремених институција у Приштини и да по захтеву није поступљено у остављеном року.

Решењем туженог од 22.08.2023. године тужиоцу је успостављена исплата инвалидске пензије од 14.12.2020. године са упозорењем да је корисник дужан да пријави сваку промену од утицаја на коришћење и обим права у року од 30 дана од настале промене и да жалба не одлаже извршење решења. Према образложењу овог решења тужилац је преко пуномоћника поднео захтев за наставак исплате 12.04.2019. године, да су докази потребни за наставак исплате достављени 14.12.2021. године и да су се тада стекли услови да се у смислу члана 123 Закона о пензијском и инвалидском осигурању исплата пензије успостави од 14.12.2020. године.

Није спорно да су тужиоцу исплаћене све доспеле пензије од 14.12.2020. године па надаље, а у првостепеном поступку није утврђено да ли се тужилац жалио на решење 22.8.2023. године и ако јесте да ли је о жалби одлучено и на који начин, или је решење постало коначно протеком рока за жалбу. Из образложења наведених решења произлази да је по правноснажности пресуде о накнади штете закључно са 30.09.2017. године, тужени закључком од 28.12.2018. године покренуо поступак за успоставу исплате, да је позвао тужиоца да приложи одређене доказе, али да је и тужилац преко

пуномоћника 12.04.2019. године поднео захтев за наставак исплате и да је потребне доказе доставио 14.12.2021. године. Тужени је доставио извршна решења о обустави и наставку исплате, па је супротно схватању првостепеног суда на тужиоца падао терет доказивања да су решења стављена ван снаге, јер од те чињенице зависи остварење захтева за накнаду штете.

Из овог би могло да се закључи да се од 2019. године водио управни поступак за успоставу исплате и да је тужба за накнаду штете поднета у току управног поступка. Туженикови органи су о захтеву за наставак исплате одлучивали решењима по правилима управног поступка на која је тужилац могао да изјави жалбу. За сада из списка не произлази да је у спорном периоду исплата пензије била обустављена без управног акта и мимо поступка и разлога предвиђених законом. Могуће неправилности у чињеничном стању или примени права у поступању по захтеву за наставак исплате се отклањају редовним или ванредним правним средствима управног поступка и тужбом у управном спору и оне у начелу нису основ за накнаду штете у смислу члана 172 став 1 ЗОО. Корисник пензије је дужан да на захтев органа достави уверење о животу, има законску обавезу да пријави сваку промену од значаја за коришћење и обим права, а орган по одредби из члана 123 Закона о пензијском и инвалидском осигурању има право да обустави исплату доспелих obroka из законом прописаних разлога, али о томе мора да одлучи решењем и да кориснику омогући изјављивање жалбе. Из приложеног решења би произлазило да су се услови за наставак исплате стекли 14.11.2021. године и да је исплата успостављена 12 месеци уназад и решење је постало извршно даном доношења јер је орган одлучио да жалба не одлаже извршење решења. У таквој ситуацији остаје спорно у чему је тужени неправилно поступао и да ли је обустава исплате у спорном периоду последица тужениковог неправилног или незаконитог рада.

Потребно је да суд у даљем поступку отклони наведене недостатке, да оцени решења о обустави и наставку исплате, да од тужиоца затражи изјашење да ли је на решење о наставку исплате изјавио жалбу или није. Суд ће имати у виду да су решења која је тужени поднео у првостепеном поступку постала извршна даном доношења јер је одлучено да жалба не одлаже њихово извршење, а уколико је почетак исплате могао да се побија жалбом и ако је корисник пропустио да изјави жалбу, треба да се разјасни да ли би тај пропуст могао да се оклања тужбом за накнаду штете.

Решење о парничним трошковима је укинато јер зависи од исхода спора.

Из наведених разлога на основу члана 391 став 1 ЗПП је одлучено као у изреци.

**Председник већа-судија
Марина Јакић,с.р**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић